

Heide
vertelt

244

15 september 2024

Op naar de gemeenteraadsverkiezingen 2024. afl.4

De eeuwwisseling zorgt voor een stabiel bestuur!

Bij het einde van de vorige legislatuur (1999) was er in de bestuurskringen van stabiliteit niet erg veel meer te vinden, het rommelde weer in de Kalmthoutse politiek. Wat ging het worden in oktober 2000? Om te beginnen werden er minder lijsten ingediend: CD&V, VLD, SP, Agalev, VU-ID en Vlaams blok. Voor CD&V, waarbij ook een drietal leden van NCD zich aangesloten (Dirk Van Peel, Frans van den Buijs en Ron Van Namen) betekende dit geen volledige meerderheid meer, zij hielden maar 10 verkozenen over. Verrassend was het resultaat van de VLD, zij veroverden zes zetels met vooral boegbeelden als Joris Vercraeye en Fonne Smeulders. Ook oud-gemeentesecretaris Jef Vanthillo maakte deel uit van deze lijst en werd als gemeenteraadslid verkozen. Agalev en Vlaams blok haalden elk drie zetels binnen, de SP twee zetels en de 25ste zetel ging naar Patrick Cools van VU-ID. CD&V, de ploeg van de uittredende burgemeester Dirk Erreygers moest dus een coalitie aangaan. Uiteindelijk sluit de CD&V een akkoord af met de zes verkozenen van de VLD. Dit was echter niet naar de zin van uittredend burgemeester Dirk Erreygers. Dirk had eerder een coalitie met SP (2 zetels) en Agalev (3 zetels) voor ogen, zijn fractie zag het anders! Lukas Jacobs werd de nieuwe burgemeester. René Francken (CD&V) Laurent Goossens (CD&V) Joris Vercraeye (VLD) en Fonne Smeulders (VLD) werden de schepenen. Dirk Van Peel werd OCMW-voorzitter. Ook de nieuwe coalitie ging al vlug wijzigingen tegemoet. Zo moest schepen René Francken al in 2001 ontslag nemen na dat hij in opspraak was gekomen en één jaar later geraakte schepen Fonne Smeulders in moeilijkheden na een dodelijk schietincident. Zij werden in het college vervangen door Jan Fraeters (CD&V) en Gerda Blommaerts-Nunez-Garcia (VLD).

(tekst Louis, wordt vervolgd)

Toponiemen in de Kalmthoutse Heide!

Kalmthoutenaren, vooral mensen die de heide goed kennen, kunnen zo voor de vuist een aantal toponiemen uit de Kalmthoutse heide opnoemen en soms zelfs situeren waar ze zich ongeveer bevinden. Voor andere kan de herkomst van deze namen een interessant weetje zijn. In 1985 schreef Bie Wouters, licentiate geschiedenis, een mooie samenvatting neer over deze toponiemen. Het werd als cahier uitgegeven door de vereniging Natuur- en Stedschoon. Wij gaan deze week verder met enkele beschrijvingen:

Het muggepiske!

Deze beschrijving werd de laatste twintig jaar meer en meer gehoord voor een miniatuur ven, niet groter dan een muggepis, gemakkelijk te bereiken vanuit de Verbindingsweg, ongeveer ter hoogte van de Keetheuvel. Een ideale plek om even uit te blazen, de knapzak aan te spreken, de kinderen te laten spelen, de hond te laten zwemmen. Een typische naam, bedacht door dagjesmensen die met zo een heideplas worden geconfronteerd. Bewoners van de Acht Zaligheden, de

dichtstbijzijnde wijk, spreken gewoon over het Moereke, zoals er zoveel “Moerekes” zijn in de heide. Als de nabijgelegen panne, de Noordelijke uithoek van de afgegraven Vossenbergen, vol water staat, vormt zich een langgerekt ven, dat ik van verschillende zijden het ven zonder naam hoorde noemen. Waarom niet meteen deze naam gebruiken? Als dus het ven zonder naam overloopt, watert het af naar de Muggepis en via een meanderende geul wordt telkens duinzand meegevoerd. Een mooi staaltje van uitspoeling en afzetting. Het moet me nog van het hart dat van de interessante flora, die op die plek voorkwam, niet veel meer te bespeuren valt. Ook het fascinerend spel van zand, water en wind ontgaat de meeste bezoekers. In ruil daarvoor wordt men met de neus gedrukt op de sporen van niets ontziende recreatie.

De Boterbergen.

Onder de Boterbergen verstaat men nu vooral het privédoorn, het landgoed Carlier, naar de vroegere eigenaar. Het strekt zich uit ten noordwesten van de Verbindingsweg en ligt dus buiten het staatsreservaat. De naam duikt ook nog op in: kasteel Boeterberg in het voornoemde landgoed, domein de Boterpot, gelegen ten noorden van de Huijbergsebaan op

grondgebied Essen (lees Boterput, een laagte in de Boterbergen). Het is duidelijk dat vroeger met Boterbergen een groot duinencomplex werd aangeduid. Bergen staat voor heuvels, in casu duinen, het prefix boter heeft wellicht iets te maken met de kleur van het zand. Alhoewel; vandaag spreekt men ook wel over saffraanduinen, maar dan heeft men het niet over de kleur van het zand maar over het mostapijt. En inderdaad in deze duinen komen alle stadia van de vegetatiecyclus voor, van naakt zand tot bebossing. Hele duinen zijn bedekt met haarmos, dat als het kapsels draagt, aan saffraan en boter doet denken. Dat moet onze voorouders opgevallen zijn. Al in de 14de eeuw komt “Boterberghe” voor. Deze heuvels moeten ooit zeer indrukwekkend en onheilspellend geweest zijn. De naam klinkt zoet, maar de faam van deze duinen is eerder luguber. In het Ancien Regime was in deze verre uithoek de terechtstellingsplaats van de Heerlijkheid Essen-Kalmthout-Huijbergen; daar stonden galg en rad. Rond 1860 werd in de Boterbergen zand afgegraven voor het dempen van de Spaanse vesten te Antwerpen. Toen is ook de legendarische Hanskensduin verdwenen. Hansken Van Oevelen was een moordenaar, in 1742 op die plek geradbraakt. In maart 1867 werd op 1,78 meter diep een geraamte gevonden. Wellicht dat van Hansken? Het domein De Boterbergen omvat ook het Stappersven en de Nol, het is wel geklasseerd natuurgebied maar geen staatsreservaat en dus niet toegankelijk voor het publiek.

(noot van de redactie: ondertussen is een groot deel van het voormalig domein De Boterbergen overgedragen en beheerd door Natuur en Bos en wel toegankelijk voor het publiek)

60 jaar OKRA Heide-Kapellenbos, afl. 2

KBG: In onmin geraakt met Van den Branden, stapten de meeste bestuursleden dus op om een nieuwe Bond te stichten. De leden volgden systematisch. Ook nu was Jef Brosens weer de drijvende kracht. Bakker J. Bullens uit de G. Gezellelaan 20 en Nelly Van Tilburg, de weduwe van Frank Gommeren uit de Statiestraat 13, versterkten het bestuur, dat maandelijks om beurten bij de bestuursleden vergaderd. Het ging de KBG snel redelijk goed. “Er zal regelmatig een feestje gehouden worden, minstens alle 3 maanden” schreef Jef Brosens. Op die koffienamiddagen serveerde men echter doorgaans ook een warme maaltijd op inschrijving. Bij Rosa Vinck maakten Paula Brosens en Nelly Gommeren o.a. zelf kroketten.

Marcel Jaspers,
3de voorzitter,
8.4.2003

1989, viering 25 jaar KBG

Ook bij Brosens kookte men, het was Jef. Aangezien men van niets vertrok, trokken de bestuursleden rond om steunende leden te werven. Rosa Vinck liep zo alle villa's van Kapellenbos af. Onder voorzitter Marcel Jaspers schafte men die echter af. Mits betaling mochten die dan deelnemen aan het jaarlijks teerfeest. Men drukte 100 lidkaarten en evenveel steunkaarten. Het lidgeld bedroeg 40 fr. Aangezien de bond "meer als een vriendenkring werd beschouwd, die alles met een zelfgemaakt "karreke" op twee fietswielen, dat veel weg had van een hondenkar, naar de zaal bracht. Anna Polette-Simons bakte fritten. KBG gebruikte steeds het Parochiecentrum en bezat zijn eigen servies en nikkelen kookpotten die bij Brosens bewaard werden. Bij ontstentenis van een vlag, plaatste men een groot wit bord van triplex van wel 100 x 50 cm. voor de zaal. Daarop stond de afkorting "CBG / St JOZEF / HEIDE-KAPellenBOS".

Onderpastoor
Rademakers,
1ste proost, 1964

Het ging mogelijk wel een kwarteeuw mee! Jef schreef fabrieken aan en men bezocht bv. Fort in Itegem. Vrij snel na de aansluiting bij het verbond, ging men ook naar het buitenland, zoals Engelberg en Lourdes. Snel hield men ook maandelijks de koffietafels met tombola. Bij de hernieuwing van de lidgelden

Louis
Hermans,
4ste voorzitter,
8.4.2003

met nieuwjaar, kregen de leden een pakje koffie. Met Sint Niklaas trad Lieza Coenen, zeker tot voor 35 j., op als Zwarte Piet met kleren uit de Monida, waar die een vaste gast was. Bij Rosa Vinck vulde men de zakken in de voorkamer met al wat men bij de winkeliers gekregen had en eventueel had bijgekocht. Vanaf dinsdag 12.5.1964 kwamen de kaarters samen bij Jef Brosens thuis om er in de veranda aan 4 of 5 tafels iedere dinsdagnamiddag te kaarten. Op verjaardagen bracht men koffiekoeken mee, en anders waren er even goed koffiekoeken en koffie. Later verhuisden zij naar het Parochiecentrum, waar gekaart werd in een hoek van de zaal naast de toeg. Vic Van de Heuvel werd de stuwende kracht van de kaarters, zodat zij aan het kerkportaal ooit een omhaling deden om van de hangar van de school een zaaltje te maken. Zij waren vaak de werkers in de schoot

14.4.1993, Voorzitter Armand Janssen en echtgenote
Rosette Van Hels-hocht, huldigen Antoon Verschuren
(1898-1998)

van de Bond. Reeds op 15 juni vroeg men de erkenning door de gemeenten Kapellen en Kalmthout. Tijdens de algemene vergadering, tevens koffiefest, van 22.6.1964 werd het bestuur herkozen voor een jaar en vervoegde mevr. Delvaux (hoek Vijverslei-steenweg) het bestuur voor Kapellenbos, en werd op de bestuursvergadering van 1 juli ondervoorzitster. Nadat zij naar Kapellen verhuisde, werd zij op 6 oktober al vervangen door dhr. J. Frazelle van de Kalmthoutsesteenweg 180. Onderpastoor Deodatus Rademakers werd op de bestuursvergadering van 17 september proost. Deze schreef op 30.11.1964 dat in de loop van die week er een onderhoud was met het "Nationaal verbond der cristene

gepensioneerden" te Antwerpen, in verband met de erkenning. Er waren toen statuten en 90 leden (41 steunende en 45 werkelijke waarvan ca. 20 kaarters).

(bijdrage van Lieven Gorissen, wordt vervolgd)

Oude en vergeten beroepen van vroeger

Vandaag: Saffraan man (35)

Een saffraan man is iemand die saffraan koopt, bereidt en verkoopt. Saffraan is een specerij en gele verfstof, bereid van de stamper van het krokus geslacht. Saffraan is een specerij uit Iran. Voor de kostbare saffraan worden delen van de stampers handmatig geoogst: de stijlen en de stempels, die zowel smaak- als kleurstof zijn. Na het oogsten worden de stijlen en stempels gedroogd. Dit drogen gebeurt in droogkasten met een warme luchtstroom of in de zon. De hoogste kwaliteit saffraan komt van de bloedrode stempels, het bovenste deel van de gedroogde stijlen. Voor een kilo gedroogde saffraan zijn circa 150.000 bloemen nodig. De arbeidsintensieve teelt maakt saffraan tot een kostbare specerij, het wordt daarom ook wel het rode goud genoemd. Het bijzondere kruid wordt gebruikt om smaak, kleur en aroma toe te voegen aan zowel zoete als hartige maaltijden. De smaak van saffraan lijkt een beetje op die van honing, maar is net wat bitterder. Door saffraan aan je gerecht toe te voegen krijgt het gerecht, een warm aroma. Plet en week de draden. Door pletten en weken van saffraan komt de maximale hoeveelheid smaak uit de draden vrij.

(bijdrage van Paul Witters)

Ingrid Geboes overleden.

In Heide overleed onverwacht op 4 september Ingrid Geboes, zij was gehuwd met Frans Loopmans die al eerder overleed. Ondertussen werd van Ingrid in intieme kring afscheid genomen. Zij werd geboren in Wilrijk op 18 november 1943. Zij rust in vrede!

Op zoek naar vrijwilligers!

Om de veiligheid van onze kinderen op weg naar en van de school te blijven verzekeren is de gemeente Kalmthout op zoek naar vrijwilligers die de taak van Gemachtigd opzichter voor hun rekening willen nemen. Er wordt weer gerekend op enkele mensen die bij het begin en het eindigen van de lessen de kinderen willen begeleiden bij het oversteken op een zebraad. De mensen die deze taak mee ter harte willen nemen worden opgeleid door de lokale politie en ontvangen hiervoor een vergoeding van het gemeentebestuur. Gemachtigde opzichters zijn niet meer weg te denken in het straatbeeld en zorgen al jaren mee voor een veilig verloop aan de schoolpoorten. Anderzijds zijn er mensen die stoppen (meestal de leeftijd) en moet men bestendig op zoek naar nieuwe krachten. Het kan een dagelijkse job worden maar dit is niet noodzakelijk, je kan bv. ook kiezen om dit een paar dagen per week te doen, alleen 's morgens of alleen 's avonds! Heb je hiervoor interesse neem dan contact op met het gemeentebestuur: gemachtigdeopzichter@kalmthout.be

Maak kennis met het GROS tijdens de “buurtkoffie”.

De volgende buurtkoffie in de wijk Dennendael gaat door op dinsdag 17 september om 14u in het kunsthuis Ernest Albert. Deze maal zijn het de bestuursleden Marc Konings en Herman Huybreghts die er wat meer komen vertellen over de werkgroep GROS wat staat voor “gemeentelijke raad voor ontwikkelingsamenwerking. Met inzet van vrijwilligers uit de gemeente ondersteunen zij de duurzame ontwikkeling in het zuiden. Zoals altijd zal de koffie of een ander drankje weer klaarstaan! Iedereen is er welkom!

Beleef vandaag de Kalmthoutse Dorpsdag Heide mee!

83 standhouders in de Heidestatiestraat, een 150 standhouders voor de rommelmarkt, animatie met onder andere de steltenlopers, harmonie Bos en Hei, drumband de Doorzetters, de kermis en de horeca, het kan tellen! Heide zet vandaag haar beste beentje voor en mag genieten van een mooie, zonnige en zonder meer van een gezellige herfstdag! Ook enkele nieuwigheden dit jaar: WC's in de kerk ter beschikking vanaf 7u 's morgens, EHBO de ganse dag aanwezig, een infostand vooraan in de Max Temmermanlaan, betere aanduidingen zodat alles nog beter wordt begeleid. Dit alles is het resultaat van een steeds intenser wordende samenwerking tussen de verschillende actoren die mee instaan voor de organisatie.

Ook de Kalmthoutse BIN's aanwezig!

Ook de verenigde Kalmthoutse BINs zijn aanwezig om een woordje uitleg te geven rond hun werking en de inwoners van Kalmthout aan te moedigen lid te worden. Ja kan er tijdens de dag kennis maken met een aantal coördinatoren en de mogelijkheid bestaat om aan te geven dat je lid wil worden van één van de 15 Kalmthoutse BINs. De stand van de BINs vindt je terug vooraan in de Max Temmermanlaan.

“Heide vertelt” is een digitaal krantje. Verschijnt wekelijks op zondagmorgen.

Redactie: Louis van den Buijs, Heidestatiestraat 58/bus1, 2920 Kalmthout. (0477/22.24.81).

Redactieadres: vandenbuijslouis@gmail.com

Eerder verschenen krantjes zijn te raadplegen via de website www.binkalmthout.be

